

Årsberetning 2019-21 for Sjakkhistorisk forum

Denne beretningen dekker tidsrommet fra årsmøtet 19. juni 2019 og fram mot nytt årsmøte berammet til 20. oktober 2021, begge forøvrig i Oslo Schakselskaps lokaler.

Årsmøtet i 2019 valgte dette styret:

Leder: Øystein Brekke, Modum (Gjøvik Sjakklubb)
Nestleder: Nikolas Mellem, Eidsvoll (Våler Sjakklubb)
Kasserer: Roger Løvaas, Sande (Konnerud Sjakklubb)
Sekretær: Tor Inge Moseid, Tønsberg Sjakklubb
Styremedlem: Morten Lilleøren, Oslo (Lørenskog Sjakklubb)
Webmaster: Bjarke Sahl, Oslo (Asker Schakklubb)

Årsmøtet gjenvalgte også Per Bjørn Bakke som revisor og Atle Grønn som valgkomité.

Tor Inge Moseid har i perioden meldt at han fratradte styre- og sekretærvervet på grunn av sykdom.

Styrets arbeid

Styret gikk løs på arbeidet med vanlig beskjeden til middels aktivitet og ambisjoner og holdt et styremøte i Drammen 8. oktober 2019.

Det neste styremøtet ble dessverre utsatt til etter 12. mars 2020, da en pandemi i praksis skjøv slike tiltak lenger ut i tid. Siden har den smule styrearbeid vært håndtert gjennom e-post supplert med noen telefonsamtaler.

Vi kan bare beklage at årsmøtet 2021 ble utsatt helt til denne høsten, som er senere enn vedtektene foreskriver. Men vi endte med å tross alt ønske oss et fysisk årsmøte når det var trygt, i stedet for å gjennomføre et nettmøte som hadde blitt mest for å være formelt korrekt.

Medlemmer i 2020-21

Etter at vi i 2019 var oppe i 34 medlemmer, har under de rådende forholdene 24 av dem betalt kontingent for 2020 eller 2021, her i alfabetisk rekkefølge:

Espen Backe, Per Bjørn Bakke, Odd Øivind Bergstad, Leif Bjornes, Øystein Brekke, Ole Reza Drønen, Ole Kristian Førriisdahl, Reidar Gramstad, Atle Grønn, Henning Wadd Hermansen, Ernst Håkon Jahr, Erling Kristiansen, Morten Lilleøren, Claes Løfgren (Danmark), Espen Løken, Roger Løvaas, Terje Melkeråen, Nikolas Axel Mellem, Pål Moe, Tor Inge Moseid, Audun Pedersen, Bjarke Sahl, Hans Richard Thjømøe og Oddvar Aasen.

I tillegg har Egil Arne Standal, Ørsta meldt seg inn som nytt medlem i 2021.

Styret foreslår overfor årsmøtet at medlemskontingenten kr 150 innbetalt for 2020 også gjelder for 2021 og at særskilt innbetalt kontingent for 2021 også gjelder for kalenderåret 2022.

Økonomi

Foreningen har en solid økonomi og som vanlig svært beskjedne utgifter. Saldo på bankkonto ved inngangen til 2021 var kr 26.574,83.

Tanken er stadig at foreningens midler en gang skal kunne brukes til ett eller annet viktig tiltak for dokumentasjon av norsk sjakkhistorie, som for eksempel trykking av en norsk sjakkbibliografi.

Tilbud til medlemmene

Det er naturlig å framheve Morten Lilleørens foredrag i forlengelsen av årsmøtet i juni 2019. Morten redegjorde for hvordan etter hans undersøkelser sjakkspillet i sin tid beveget seg fra starten i India til Europa, Norden og Norge. Denne nye versjonen av sjakkspilletts vei til Norden og Norge har fått klar støtte på høyt faglig hold.

Minst ett sjakkhistorisk foredrag i tilknytning til årsmøtet har blitt en naturlig tradisjon å føre videre. Medlemstilbud med en rabatt på kjøp av enkelte nye sjakkhistoriske bøker har blitt benyttet av noen få medlemmer.

Nettsiden sjakkhistorie.no

Materialet tilgjengelig gjennom nettsiden, særlig gjennom omfattende skanning fra Morten Lilleørens side, har blitt en verdifull del av tilgjengelig norsk sjakkdokumentasjon. Dette gjelder både nasjonale og lokale sjakkblader og noen andre publikasjoner. Noen publikasjoner har blitt skannet og tilføyd i arkivet gjennom perioden.

Styret og webmaster har stadig også noen ambisjoner om å ytterligere modernisere og aktualisere siden, både presentasjon og innhold.

En masteroppgave om «kvinner i norsk sjakk»

Sindre Holt leverte i 2020 en masteroppgave på Norges Idrettshøgskole (seksjon for Kultur & samfunn) om Kvinner i norsk sjakk, med «En studie av tiltak for nivåheving og rekruttering i norsk kvinnesjakk». Dette kan ha vært den første masteroppgaven om et tema i norsk sjakk. Forfatteren framhevet at oppgaven i stor grad var blitt til takket være tilgang til Norsk Sjakkblad og andre kilder på nettsiden sjakkhistorie.no.

Jubileumsberetninger i norsk sjakk

En lang rekke klubber og etter hvert kretser i norsk sjakk ble stiftet i årene etter første verdenskrig og runder dermed sine første hundre år i perioden som vi nå er inne i. Vi har med glede registrert jubileumsbøker for de fire klubbene Tromsø, Moss, Tønsberg og Hønefoss som alle er stiftet i 1918. Alle de fire er forøvrig skrevet og redigert av medlemmer i Sjakkhistorisk forum.

Dernest utkom boka «Larvik Sjakkklubb gjennom 100 år» til selve klubbens jubileum 19. desember 2019 og ble en imponerende velredigert jubileumsbok på 264 sider innbundet og i stort format. Boka er skrevet av klubbens mangeårige leder Bjarte Engeset. I tillegg til et glimrende arbeid fra hans side var den andre hemmeligheten at Larvik Sjakkklubb mer enn nesten alle sjakkklubber i Norge har klart å ta vare på det meste av klubbens dokumentasjon og protokoller gjennom tidene.

I 2020 utkom stille og beskjedent beretningen «Hundre år med sjakk i Sandefjord 1920-2020» utgitt av Sjakkklubben Caissa og forfattet av Leif Tidemann-Andersen og Ole Richard Tuft. De to hadde tidligere dokumentert Caissas historie i materiale til klubbens 75-års jubileumsfest i 2011, men har i denne viktige boka fått med også den tidligere Sandefjord Sjakkklubb (opprinnelig Schakkklub) som var stiftet 19. november 1920. Det har blitt en prisverdig veldokumentert bok i heftet A4-format, men utgitt litt mer uformelt uten ISBN-nummer.

I 2020 utkom også den ganske uformelle beretningen «Black Knights and White Widows 2000-2020» om klubben i Oslo med samme navn. Beretningen er på 103 sider i format 17x23 cm. Forordet har overskriften «Et alternativ til nerdemiljøene». Den bohøymaktige klubben har med sterke spillere hevdet seg pent i seriesjakken gjennom alle årene.

Den store innbundne boka «Sjakk uten grenser» markerte 75-årsjubileet til Norges Fjernsjakkforbund, stiftet 1. september 1945 som Norges Postsjakkforbund. En svært innholdsrik spennende bok i A4-format med 232 sider, redigert og forfattet av Reidar Gramstad, Arild Haugen og Thor Geir Harestad. I tillegg er det artikler og bidrag fra flere, også sentralt innen Sjakkhistorisk forum.

Annen sjakkhistorisk publisering

Vi ønsker å mene at Sjakkhistorisk forum i noen grad har klart å bidra til en økende sjakkhistorisk interesse her til lands. Eksempler på dette er godt salg av bøkene «Sjakken eller livet» (Atle Grønn 2016) og «Sjakkgeniene. Historien om verdensmesterne» (Atle Grønn og Hans Olav Lahlum 2018). Forumets leder Øystein Brekke blir iblant engasjert til å skrive sjakkhistoriske artikler, i de siste årene blant annet til om tidligere besøk av store utenlandske sjakk mestere til Stavanger i avisene for

Norway Chess og til Norsk Sjakkblad om Bjørn-Kristian Bjørnsen som testamenterte flere millioner kroner til Norges Sjakkforbund og formålet høyere pengepremier i Landsturneringens eliteklasse. Hovedprosjektet mitt det siste året har ellers vært å skrive, redigere og utgi boka «The Chess Saga of Fridrik Olafsson» basert på stormesterens egen partisamling på islandsk som kom ut helt tilbake i 1976. Oppgaven ble såpass stor at det har gått ut over andre påbegynte bokprosjekter. En uventet ekstra belønning ble at boka plutselig var (er) nominert blant fire finalister i English Chess Federation's årlige Book of the Year Award for 2021.

Nestleder Nikolas Mellem har internasjonalt arbeidet videre med blant annet den tidlige utviklingshistorien til persiske Chatrang og arabiske Shatranj og enda tidligere brettspill-varianter, et arbeid der Morten Lilleøren delvis har vært involvert i en tidlig fase. Nikolas har sendt ut noe materiale til medlemmene våre omkring dette som vi kanskje skal benevne pionerarbeidet.

Digitalisering av norsk problemarkiv

Vi har foreløpig besvart denne henvendelsen fra Norges Postproblemsjakkklubb positivt, at vi vil forsøke å gå løs på denne oppgaven når vi finner kapasitet. Vårt problemkyndige medlem Espen Backe har påtatt seg ansvar for å ta seg av dette når muligheten byr seg.

Status og framtid for Sjakkhistorisk forum

Sjakkhistorisk forum rundet selv et høyst beskjedent 10-årsjubileum nå i juli 2021 og får iblant hyggelige kommentarer som tyder på at organisasjonen vår både er litt stas og nærmest blir tatt for gitt. I virkeligheten drives arbeidet med svært beskjedne personressurser, og styret trenger stadig forsterkning av noen som har interesse for å drive også arbeid med selve foreningen.

Som en del av dette bør vi strengt tatt også få flere medlemmer igjen etter nedgangen i koronaperioden da vi hadde beklagelig lite å by på.

Det skannede arkivet på nettsiden sjakkhistorie.no er desidert vårt mest håndfaste og verdifulle tilbud i praksis både til medlemmer og ikke-medlemmer.

For styret, 30.09.2021

Øystein Brekke (leder)